Uiminen keskellä merta on ainutlaatuinen kokemus.

Löydä oma piilopaikka Karibialta

24.7.2026 6.30

Lennä Tobagolle ja nauti. Vaella sademetsässä, sukella merivirtojen keskelle, odota jättiläismerikilpikonnien munimista ja käy kurkkaamassa kaakaofarmilla. Ennen kaikkea tanssi hiekkarannalla karibialaisrytmien tahtiin.

TEKSTI ja KUVAT: HELJÄ LAUKKANEN

Tobagon pikkuruinen vihreä saari mahtuu kämmenelle. Sen pituus on 42 kilomeriä ja leveys 10 kilometriä. Jos vuokraa auton, niin saaren kiertää nopeasti rantatietä, mutta kiire jää onneksi jo lentokoneeseen matkalla Lontoon Gatwickista.
Turkoosi meri vilahtelee ensimmäistä kertaa silmissä välilaskulla St. Lucian saarelle. Tunnin kuluttua saavutaan Port of Spainiin, Trinidad&Tobagon pääkaupunkiin, josta on vielä puolen tunnin lento Tobagolle.
Tropiikin lämmin ilta tervehtii meitä koneesta astuessamme. Lämpötila on 23-32 astetta läpi vuoden.

Tänne eivät hirmumyrskyt tule
Tobagon museo sijaitsee vuonna 1777 perustetun Fort King Georgen linnakkeen upseerimessissä. Museonjohtaja Hernandez kertoo saaren kiehtovasta historiasta. Kolumbus purjehti kolmannella matkallaan Länsi-Intian saaristoon ja nimesi saaren, josta horisonttiin piirtyi kolme vuoren huippua, La Trinityksi, Trinidadiksi. Tobago on saanut nimensä intiaanien polttaman pitkävartisen piipun mukaan.

Etelä-Amerikan mantereelle, Venezuelaan, on matkaa noin 30 kilometriä. Siihen aikaan kulkuvälineeksi rakennettiin kanootteja. Päämantereella asuivat *arawak*-intiaanit, saarella syntyperäiset karibialaiset heimot. Kun sodittiin, myrkkynuolet tehtiin *manchineel*-puista. Puita kasvaa saarella edelleenkin. Niiden lehtien alta ei kannata etsiä suojaa, sillä hedelmistä voi sateella valua kirpeää nestettä, joka polttaa ihoa.

Laskeudumme kukkulalta jalkaisin. Ohitamme kanuunat ja ruutivaraston, jotka muistuttavat monista saaren omistuksesta käydyistä taisteluista brittien, ranskalaisten, hollantilaisten ja portugalilaistein kesken. Saari oli hetken aikaa myös latvialaisten hallussa. Osalla saaren väestöstä on afrikkalaistaustaiset juuret.

Isokokoiset, upeat puut reunustavat kujaa. Hämmästyn kuullessani etteivät ne olekaan ikipuita, vaan vasta noin 50 vuotta vanhoja. Vuonna 1963 saarella raivosi hurrikaani Flora. Sen muistaa jokainen saarelainen, sillä hirmumyrskyt ovat täällä erittäin harvinaisia. Tobago on turvallinen paikka Karibian saaristossa. Se kuuluu leveysvyöhykkeeseen, joka jää hurrikaanireitin ulkopuolelle. Tuolloin myrsky kylläkin teki tuhojaan ympäri saarta ja repi puut juurineen tältä nyt rehevältä ja kauniilta rinteeltä.

Alhaalla lahden poukamassa uinuu vaatimaton, tuhannen asukkaan pääkaupunki Scarborough. Sen satama herää eloon muutaman kerran viikossa, kun jättiläismäinen risteilyalus liukuu laituriin. Satamasta kulkee lauttaliikenne Trinidadiin. Lauttamatka kestää parisen tuntia ja matkaan pääsee noin 10 eurolla (100 TT-dollaria).

Vedenalainen paratiisi
Tobagolle tullaan rauhoittumaan, uimaan ja sukeltamaan. Sukeltajat kiittelevät Tobagon vedenalaisen maailman kokemuksia ja ihmeitä. Saari sijaitsee kahden suuren valtamerivirran Orinocon ja Guyanan reitillä. Murtautuessaan rantoja kohti virrat aiheuttavat pyörteitä ja pullonkauloja työntyessään monien pikkusaarten ja rannan väliin. Niinpä Tobago voi olla kokeneellekin sukeltajalle arvaamaton, mutta tietysti kiehtova paratiisi. Sen riutat ja korallit muodostavat peilikuvan maanpäällisestä tuliperäisestä maisemasta. Täällä on tunnistettu maailman suurimmat korallilajit. Ravut, paholaisrauskut, jättiläiskalat kuten barrakudat ja hait liukuvat näkyviin aaltojen sinisessä hiljaisuudessa.

Useilla rannoilla järjestetään sukelluskursseja myös aloittelijoille. Snorklauksessakin saa opastusta. Näin luvataan myös Bluewaters-hotellissa, jonka läheisyydessä ovat kuuluisat ja vaativat Speysiden sukelluskohteet. Lähellä sijaitsevaa Argyle Fallsin putousta kannattaa käydä katsomassa. Sinne johtaa hotellilta helppo polku, jonka lapsikin taivaltaa 15 minuutissa.

Retki sademetsään
Lähdemme tutustumaan läntisen maailman vanhimpaan suojeltuun sademetsään (Main Ridge Reserve). Sademetsän tehtävänä on houkutella sadetta ja tämä ymmärrettiin jo vuonna 1776. Oli säädettävä laki, koska ahneet sokeriruo´on ja kaakaon viljelijät olisivat kataneet puut plantaasiensa tieltä.
Reitti on helppo - ja yllätys, yllätys - sataa kuin saavista kaatamalla. Odotan näkeväni saarella yleisesti esiintyviä kolibrej. Sade saa senkin vetäytymään suojaan. Aluskasvillisuus kuhisee sammakoita, liskoja, hyönteisiä, nisäkkäitä ja perhosia. Tobagolla on tunnistettu yli 220 lintulajia.

Pelastetaan jättiläiskilpikonnat
Toukokuinen matka ajoittuu neljän kuukauden (maalis-kesäkuu) jaksoon, jolloin jättiläiskokoiset nahkaselkäkilpikonnat tulevat maihin munimaan. Joka ilta odotamme puhelua SOS Tobagolta (Save Our Sea Turtles). He järjestävät tarkkoja turvatoimia noudattaen mahdollisuuden seurata ikiaikaista yöllistä tapahtumaa, jolloin kilpikonnanaaraat nousevat rannalle munimaan. Ne kaivavat pesänsä hiekkaan kyyneleet silmissään. 60 päivän kuluttua munat rikkoutuvat ja poikaset ovat valmiit siirtymään kohti merta. Vain pieni osa niistä selviytyy aikuiseksi. Kun nämä kilpikonnanaaraat saavuttavat 25 vuoden iän, ne munivat ensimmäiset munansa. Tämä seremonia tapahtuu vain joka toinen vuosi. Laji on erittäin uhanalainen. Vuonna 1980 arvioitiin pesivien naarasnahkaselkäkilpikonnien määräksi 115 000. Vuonna 1995 oli laskenut 34 500.
Emme valitettavasti saa odottamaamme soittoa.

Uimaan keskellä merta
Lasipohjaveneellä tehty matka Buccoo Reefin koralliriutalle on ikimuistoinen. Se on läntisen pallonpuoliskon kolmanneksi suurin koralliriutta. Näemme useita monivärisiä kaloja, mutta paras elämys on uinti meressä kaukana rannalta Nylon Poolin virkistävässä vedessä. Vesi on matalaa, ulottuu aluksi tuskin reisiin ja valkoinen hiekkapohja hohtaa kristallinkirkkaana. Nylon Pool sai nimensä Englannin prinsessa Margaretin tokaisusta, että juuri siinä kohtaa merivesi oli hohtavaa kuin nailonit. Hän vieraili saarella vuonna 1960 ja nailonsukkien tulo markkinoille oli mullistanut myös kuninkaallisen elämän.

Tobago Cocoa Estaten 36 hehtaarista on käytössä 22 hehtaaria kaakaopuita varten.

Duane Doven kaakaofarmin kukkuloitten takana avautuu Atlantti.

Lasipohjaveneet lähtevät Pigeon Pointin rannalta.

Missä kaakao kasvaa?
Kaakaopavulla on pitkä ja monipolvinen matka kaakaopuun oksilta suuhumme suloiseksi nautinnoksi. Duane Doven kaakaofarmilla pavut poimitaan joulu-kesäkuun välillä. Dove leikkaa puita niin, että ne pysyvät lyhyinä, jolloin pavut on helppo poimia käsin eikä tikapuita tarvita. Poiminta tapahtuu aamuisin. Pavut ovat herkkiä vahingoittumaan ja kerääjät pitävät käsissään puuvillahansikkaita. Pavut kerätään puun juurelle ja jätetään siihen yöksi. Seuraavana päivänä kerääjät istuvat ryhmissä puiden alla ja avaavat pavut. Siinä samalla juttu luistaa.

Pavut kannetaan käsintehdyissä isoissa koreissa fermentoitumaan pariksi päiväksi. Sitten ne kuivataan, lajitellaan ja pussitetaan. Ne laivataan Ranskan Roanneen, jossa kaakaopavut jatkojalostaa suklaamaailman huippunimi Pralus Chocolatier.

Kaakaon viljely kulkee suvussa. Jo pikkupoikana Duane autteli isoisänsä farmilla.Suurella tilalla viljeltiin kaakaon lisäksi mangoa, papaijaa, guavaa, appelsiineja ja muita eksoottisia hedelmäpuita.

Ensin Dove lähti kuitenkin maailmalle. Hän kouluttautui Kanadassa ja Ruotsissa ravintola-alalle ja suoritti myös sommelierin tutkinnon. Jossakin mielen pohjalla hän suri sitä, että kaakaonviljely oli loppunut saarelta ja vähitellen häntä alkoi houkuttaa ajatus omasta suklaasta. Oma 70-prosenttinen tumma Tobago Estate Chocolate -levy tuli myyntiin vuonna 2010.

Puolet vuodesta Duane Dove viettää Tukholmassa, jonne hän on perustanut Small Island Chocolates&Coffee -suklaapuodin. Siellä saa myös maistella aitoa karibialaista yhdistelmää, jossa on tummaa suklaata ja rommia.
Saimme maistaa tätä harvinaista ja täyteläistä makuyhdistelmää, kun päätimme opastetun kierroksemme Doven kaakaotilalla.

Musiikin juhlaa ja rantaelämää
Tobagolaiset ovat kiintyneet saarensa historiaan ja lähes jokainen tuntuu tietävän oman sukunsa tarinan pitkälle menneisyyteen. Taksia ajava Heston muistelee lapsuuttaan ja kertoilee, että lähes kaikki lapset ovat oppineet uimaan Buccoo Reefillä.
- Aikaisemmin pojat saattoivat ratsastaa kilpikonnien selässä mereen. Nyt tiedetään, miten vaarallinen leikki se oli. Sellaista ei saa tehdä, jättiläismerikilpikonnien elämää on suojeltava, hän toteaa.

Pian juttu kääntyy Trinidadin ja Tobagon eroihin.
- Tobago on aitoa Karibiaa, Trinidad on eteläamerikkalainen, isompi, vauraampi ja kansainvälisempi. Siellä on casinot ja myös likainen raha, mutta meillä on rauhallinen ja hyvä elämä. Ei täällä tarvitse lukita kodin ovia.

Ajotyyli on leppoisa. Englannin kielikin venyy hänen suussaan pehmeäksi ja kiireettömäksi. Hän uskoo matkailuun ja iloitsee saaren kansainvälisistä tapahtumista kuten jazz-festivaalista.

Sting polkaisi muutama vuosi sitten käyntiin Tobago Jazz Experience -tapahtuman. Musiikkia ja huippuesiintyjiä eri kokoonpanoissa ovat tuhannet ihmiset tulleet kuuntelemaan tänäkin vuonna. Konsertit ovat rannoilla. Jotkut uivat kuunnellessaan letkeitä karibialaisia rytmejä, *calypsoa*, soulia ja *steel pan* -musiikkia. Lapset leikkivät rantahiekalla ja illalla riemu yltyy tanssiksi, joka jatkuu Tobagon tähtien alla aamuyön tunneille.

PLUSSAT

o Asukkaiden ystävällisyys
o Reseptilääkkeet ovat matkailijalle ilmaisia
o Ei moskiittoja
o Upeat rannat
o Edullinen hintataso

MIINUKSET

o Julkinen liikenne heikkoa

Muista:

Ota mukaan kertakäyttösadetakkeja

TOBAGO FAKTAT:

Sijainti: Eteläisellä Karibianmerellä. Se kuuluu Trinidadin ja Tobagon tasavaltaan.

Väkiluku: 60 000

Pääkaupunki: Scarborough

Valuutta: Trinidadin ja Tobagon dollari, 10 € = n. 85 TT dollaria

Valtiomuoto: Tasavalta vuodesta 1976

Tobago on vihreä saari. Palmut antavat suojaa uimarannalla..

Lisää tietoa Tobagosta ja tapahtumista:

www.visittobago.gov.tt, www.whatsonintobago.com

Suklaa:

Duane Doven nettisivut

www.tobagococoa.com

www.smallislandchocolates.com

Hotelleja:

Le Grand Courlan Spa Resort, www.legrandtobago.com

Mount Irvine Bay Hotel and Golf Club, www.mtirvine.com

The Villas at Stonehaven, www.stonehavenvillas.com

Kariwak Village Holistic Haven and Hotel, ww.kariwak.com

Herkullista ruokaa:

Blue Grab Restaurant, www.tobagobluecrab.com

La Tartaruga, www.latartarugatobago.com

Seahorse Inn, www.seahorseinntobago.com

Sharon ja Ricky asuvat New Yorkissa, mutta lomillaan he tulevat aina rakkaalle kotisaarelleen

Musiikkifestivaalit kokoavat kuulijoita läheltä ja kaukaa.

Lasipohjaveneen kapteeni Curtis haukkaa mangoa välipalaks

Värikkäät, käsintehdyt matkamuistot ovat pienikokoisia ja mahtuvat hyvin matkalaukkuun.

Kaakaohedelmän valkoinen liha poistetaan ja ytimestä paljastuu arvokas kaakaopapu.

Muistoksi matkalta.

Lorna Smith myy vaatteita pikkuputiikissaan Scarboroughissa.

Shaddock tunnetaan Suomessa pomelona. Se maistuu miedolle greipille.

Museon mäeltä avautuu panoraama Karibianmerelle.